

Правління Національного банку України
ПОСТАНОВА

м. Київ

№ _____

Про затвердження Положення про застосування Національним банком України заходів впливу у сфері державного регулювання діяльності на ринках небанківських фінансових послуг та про внесення змін до постанови Правління Національного банку України від 25 червня 2020 року № 87 та визнання такими, що втратили чинність, деяких нормативно-правових актів

Відповідно до статей 7, 15, 55¹, 56 Закону України “Про Національний банк України”, статей 21, 22, 28, 29, 38¹ – 42 Закону України “Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг”, статей 2, 37 Закону України “Про страхування”, статей 26, 27 Закону України “Про кредитні спілки”, статті 26 Закону України “Про рекламу” з метою унормування порядку та умов застосування заходів впливу (санкцій) у сфері державного регулювання діяльності на ринках небанківських фінансових послуг, Правління Національного банку України **постановляє**:

1. Затвердити Положення про застосування Національним банком України заходів впливу у сфері державного регулювання діяльності на ринках небанківських фінансових послуг, що додається.

2. Пункти 2, 4 додатку до постанови Правління Національного банку України від 25 червня 2020 року № 87 “Про забезпечення здійснення повноважень та виконання функцій з державного регулювання та нагляду у сфері ринків фінансових послуг з питань застосування заходів впливу” виключити.

3. Визнати такими, що втратили чинність, нормативно-правові акти Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України та Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, згідно з переліком, що додається.

4. Контроль за виконанням цієї постанови покласти на заступника Голови Національного банку України Дмитра Сологуба.

5. Постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її офіційного опублікування.

Голова

Кирило ШЕВЧЕНКО

Інд. 33

ЗАТВЕРДЖЕНО

Постанова Правління
Національного банку України
від _____ № _____

Положення
про застосування Національним банком України заходів впливу
у сфері державного регулювання діяльності
на ринках небанківських фінансових послуг

I. Загальні положення

1. Це Положення розроблено відповідно до Законів України “Про Національний банк України”, “Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг” (далі – Закон про фінансові послуги), “Про страхування”, “Про кредитні спілки”, “Про споживче кредитування”, “Про рекламу”, інших законодавчих актів України та нормативно-правових актів Національного банку України.

2. Це Положення визначає порядок та умови застосування Національним банком України (далі – Національний банк) заходів впливу (санкцій) у сфері державного регулювання діяльності на ринках небанківських фінансових послуг (далі – заходи впливу) за порушення законів та інших нормативно-правових актів, що регулюють діяльність з надання небанківських фінансових послуг, включаючи законодавство про захист прав споживачів фінансових послуг та рекламу у сфері фінансових послуг (щодо реклами, яка вважається недобросовісною рекламою) (далі – закони та інші нормативно-правові акти, що регулюють діяльність з надання небанківських фінансових послуг), що вчинені:

1) учасниками ринку небанківських фінансових послуг, нагляд за діяльністю яких здійснює Національний банк:

небанківськими фінансовими установами;
особами, які не є фінансовими установами, але мають право надавати окремі фінансові послуги (далі – особи, які не є фінансовими установами);
особами, що надають посередницькі послуги на ринках фінансових послуг;
фізичними особами – підприємцями, які надають фінансові послуги;
постійними представництвами у формі філій іноземних страхових компаній;

2) небанківськими фінансовими групами, нагляд на консолідованій основі за якими здійснює Національний банк.

3. Норми цього Положення не застосовуються до правовідносин, пов’язаних із:

1) застосуванням Національним банком заходів впливу за порушення учасниками ринку небанківських фінансових послуг валютного законодавства, законодавства про платіжні системи та переказ коштів, а також законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

2) провадженням у справах про адміністративні правопорушення та накладення адміністративних стягнень на посадових осіб небанківських фінансових установ, посадових осіб юридичних осіб, які не є фінансовими установами, фізичних осіб – підприємців, які надають фінансові та посередницькі послуги на ринках небанківських фінансових послуг.

4. Особливості застосування Національним банком заходу впливу у вигляді відсторонення керівництва від управління фінансовою установою та призначення тимчасової адміністрації регулюються нормативно-правовими актами Національного банку та Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України з даного питання.

5. Терміни, які використовуються в цьому Положенні, уживаються в таких значеннях:

1) документ, у якому зафіксовані порушення або зазначені ознаки здійснення ризикової діяльності, – документ, складений за результатами інспекційної перевірки, безвиїзного нагляду/ розгляду справ про порушення прав споживачів фінансових послуг та контролю за дотриманням законодавства про захист прав споживачів і рекламу фінансових послуг під час здійснення нагляду за додержанням законодавства про захист прав споживачів фінансових послуг (далі – документ, у якому зафіксовані порушення);

2) ліцензія – ліцензія на провадження діяльності з надання фінансових послуг, видана Національним банком (крім банківської ліцензії, ліцензії на здійснення валютних операцій та ліцензії на переказ коштів у національній валюті без відкриття рахунків), або ліцензія на провадження господарської діяльності з надання фінансових послуг (крім професійної діяльності на ринку цінних паперів), видана (переоформлена) Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, до 01 липня 2020 року;

3) план заходів для усунення порушення – документ, що складається учасником ринку небанківських фінансових послуг та містить строки виконання і перелік заходів, які має вжити такий учасник для усунення порушень та/або усунення причин, що сприяли вчиненню порушень законодавства України;

4) систематичне порушення законодавства – вчинення учасником ринку небанківських фінансових послуг/небанківською фінансовою групою двох або більше порушень однієї і тієї ж норми законів та інших нормативно-правових актів, що регулюють діяльність з надання небанківських фінансових послуг,

протягом року після застосування до такого учасника (такої групи) заходу впливу;

5) уповноважена посадова особа Національного банку – Голова Національного банку та його заступники, керівники підрозділів Національного банку та їх заступники, які забезпечують виконання функцій Національного банку з нагляду (контролю) за ринками небанківських фінансових послуг та/або за додержанням законодавства про захист прав споживачів фінансових послуг та про рекламу у сфері фінансових послуг.

Інші терміни, які використовуються в цьому Положенні, уживаються в значеннях, визначених у Законах України “Про Національний банк України”, “Про страхування”, “Про кредитні спілки”, “Про споживче кредитування”, Законі про фінансові послуги та інших нормативно-правових актах.

II. Заходи впливу, що застосовуються Національним банком

6. Національний банк під час прийняття рішень про застосування заходів впливу у разі порушення законів та інші нормативно-правові акти, що регулюють діяльність з надання небанківських фінансових послуг, у межах своїх повноважень застосовує до:

1) страховиків та кредитних спілок – заходи впливу, передбачені пунктами 1 – 7¹ частини першої статті 40 Закону про фінансові послуги, включаючи штрафні санкції, встановлені частиною першою статті 41 Закону про фінансові послуги, а також штрафні санкції, встановлені частиною другою статті 41¹ цього Закону;

2) небанківських фінансових установ, інших ніж страховики та кредитні спілки, – заходи впливу, передбачені пунктами 1 – 4, 7, 7¹ частини першої статті 40 Закону про фінансові послуги, включаючи штрафні санкції, встановлені частиною першою статті 41 Закону про фінансові послуги, а також штрафні санкції, встановлені частиною другою статті 41¹ цього Закону;

3) небанківських фінансових груп – захід впливу, передбачений пунктом 8 частини першої статті 40 Закону про фінансові послуги;

4) осіб, які не є фінансовими установами, – заходи впливу, що визначені пунктами 1, 3, 4, 7, 7¹ частини першої статті 40 Закону про фінансові послуги, включаючи штрафні санкції, встановлені частиною першою статті 41 Закону про фінансові послуги, а також штрафні санкції, встановлені частиною другою статті 41¹ цього Закону;

5) осіб, що надають посередницькі послуги на ринках фінансових послуг – заходи впливу, що визначені пунктами 1, 3 частини першої статті 40 Закону про фінансові послуги, включаючи штрафні санкції, встановлені частиною першою

статті 41 Закону про фінансові послуги, а також штрафні санкції, встановлені частиною другою статті 41¹ цього Закону;

б) фізичних осіб - підприємців, які надають фінансові послуги – заходи впливу, що визначені пунктами 1, 3, 4, 7 статті 40 Закону про фінансові послуги, включаючи штрафні санкції, встановлені частиною першою статті 41 Закону про фінансові послуги, а також штрафні санкції, встановлені частиною другою статті 41¹ цього Закону;

7) постійних представництв у формі філій іноземних страхових компаній (далі – філії страховиків-нерезидентів) – заходи впливу, що визначені пунктами 1, 3, 4, 7, статті 40 Закону про фінансові послуги.

7. Національний банк за порушення в діяльності відокремленого підрозділу учасника ринку небанківських фінансових послуг застосовує заходи впливу до юридичної особи – учасника ринку небанківських фінансових послуг (крім філій страховиків-нерезидентів).

III. Підстави та порядок застосування заходів впливу

8. Національний банк застосовує заходи впливу за порушення учасниками ринку небанківських фінансових послуг/небанківськими фінансовими групами законів та інших нормативно-правових актів, що регулюють діяльність з надання небанківських фінансових послуг, а також робить висновок про здійснення небанківською фінансовою установою або особою, яка не є фінансовою установою, ризикової діяльності, що загрожує інтересам вкладників та/або інших кредиторів такої установи (особи) (далі – ризикова діяльність), на підставі результатів (матеріалів):

1) планових та позапланових інспекційних перевірок учасників ринків небанківських фінансових послуг (крім споживачів фінансових послуг), за якими здійснює нагляд Національний банк, їх афілійованих та споріднених осіб;

2) безвиїзного нагляду за діяльністю учасників ринку небанківських фінансових послуг;

3) нагляду за дотриманням вимог законодавства та нормативно-правових актів Національного банку з питань реєстрації та ліцензування, набуття (збільшення) істотної участі в небанківській фінансовій установі та розкриття інформації про структуру власності;

4) нагляду на консолідованій основі за небанківськими фінансовими групами;

5) розгляду справ про порушення прав споживачів фінансових послуг та контролю за дотриманням законодавства про захист прав споживачів і рекламу

фінансових послуг під час здійснення нагляду за додержанням законодавства про захист прав споживачів фінансових послуг.

9. Перелік ознак, наявність є підставою для висновку Національного банку про здійснення ризикової діяльності:

1) щодо небанківських фінансових установ:

систематичні порушення законодавства у сфері готівкового обігу;

систематичні порушення законодавства у сфері захисту прав споживачів фінансових послуг та реклами у сфері фінансових послуг (щодо реклами, яка вважається недобросовісною рекламою);

недостатність доходів та/або надмірність витрат, що створює ризик майбутнього зменшення власного капіталу та порушення встановлених законодавством обов'язкових нормативів та інших показників і вимог, що обмежують ризики за операціями з фінансовими активами;

представлення частки активів неприбутковими активами (активами, що не приносять доходу) у розмірі, що не має очевидної економічної доцільності (сенсу);

використання фінансових інструментів та укладання договорів, що призводить до штучного поліпшення фінансового результату або викривлення звітності;

2) щодо осіб, які не є фінансовими установами:

систематичні порушення законодавства у сфері готівкового обігу;

використання фінансових інструментів та укладання договорів, що призводить до штучного поліпшення фінансового результату або викривлення звітності;

систематичні порушення законодавства у сфері захисту прав споживачів фінансових послуг та реклами у сфері фінансових послуг (щодо реклами, яка вважається недобросовісною рекламою);

3) щодо кредитних спілок (додатково до ознак, визначених у підпункті 1 пункту 9 розділу III цього Положення):

дострокове повернення строкових вкладів, залучених від пов'язаних з кредитною спілкою осіб;

здійснення опосередкованого кредитування пов'язаних із кредитною спілкою осіб;

4) щодо страховиків (додатково до ознак, визначених у підпункті 1 пункту 9 розділу III цього Положення):

систематичне (два чи більше рази протягом двох календарних років) заниження розміру страхових резервів більше ніж на 10 відсотків;

здійснення операцій з прийнятними активами, що призвели до заміни їх на інші активи ніж прийнятні, що не мають очевидної економічної доцільності (сенсу);

вчинення двох або більше порушень обов'язкових критеріїв і нормативів достатності капіталу та платоспроможності, ліквідності, прибутковості, якості активів та ризиковості операцій в межах одного звітного періоду, якщо на початок та на кінець звітного періоду такі нормативи виконуються;

надання позик, включаючи поворотну та безповоротну фінансову допомогу, окрім випадків прямо визначених Законом України "Про страхування";

укладання договорів перестраховання зі страховиками, які на дату укладання договору перестраховання та/або на дату сплати перестрахової премії мають неусунуті порушення законодавства, за які застосовано заходи впливу щодо дотримання обов'язкових критеріїв і нормативів достатності капіталу та платоспроможності, ліквідності, прибутковості, якості активів та ризиковості операцій;

5) щодо фінансових компаній, які надають гарантії (додатково до ознак, визначених у підпункті 1 пункту 9 розділу III цього Положення):

укладання договорів гарантії, якщо на момент укладення таких договорів гарант не виконує/не виконував обов'язкові фінансові нормативи.

10. Національний банк обирає та застосовує заходи впливу з урахуванням:

1) характеру та обставин вчинення виявлених порушень;

2) причин, які зумовили виникнення виявлених порушень;

3) загального фінансового стану учасників ринку небанківських фінансових послуг/небанківських фінансових груп;

4) ужитих учасниками ринку небанківських фінансових послуг/небанківськими фінансовими групами заходів для попередження вчинення порушення, усунення виявлених порушень;

5) наслідків порушення та наслідків застосування таких заходів впливу.

11. Рішення про застосування до учасників ринку небанківських фінансових послуг/небанківських фінансових груп заходів впливу (далі – рішення про застосування заходу впливу) приймає:

1) щодо заходів впливу, визначених пунктами 1, 2, 4 – 7¹ частини першої статті 40 Закону про фінансові послуги – Правління Національного банку (далі – Правління), а в разі делегування Правлінням повноважень щодо застосування цих заходів впливу – Комітет з питань нагляду та регулювання діяльності небанківських фінансових послуг (далі – Комітет з питань нагляду);

2) щодо заходу впливу, визначеного пунктом 3 частини першої статті 40 Закону про фінансові послуги, а також щодо застосування штрафних санкцій,

встановлених частиною другою статті 41¹ цього Закону, – уповноважена посадова особа Національного банку.

12. Правління або Комітет з питань нагляду встановлює факт здійснення небанківською фінансовою установою або особою, яка не є фінансовою установою, ризикової діяльності.

13. Рішення про застосування заходу впливу має містити:

1) зміст (назву) заходу впливу, що застосовується до учасника ринку небанківських фінансових послуг/небанківської фінансової групи;

2) відомості про учасника ринку небанківських фінансових послуг:
для юридичних осіб/філій страховиків-нерезидентів – повне найменування юридичної особи/філії страховика-нерезидента, місцезнаходження, код за ЄДРПОУ;

для фізичних осіб – прізвище, ім'я, по батькові, реєстраційний номер облікової картки платника податків (серія та номер паспорта для фізичної особи, яка через свої релігійні переконання відмовляється від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків, повідомила про це відповідний контролюючий орган та має відмітку у паспорті), серія та номер паспорта;

3) відомості про небанківську фінансову групу – найменування (за наявності) небанківської фінансової групи, повні найменування учасників небанківської фінансової групи, їх місцезнаходження та коди за ЄДПРРОУ;

4) реквізити документа, у якому зафіксовані порушення;

5) опис порушення (із зазначенням норм законодавства/нормативно-правових актів, які порушено, або які встановлюють відповідальність за порушення), або висновок про здійснення ризикової діяльності, інформації про вчинені дії (бездіяльність) учасника ринку небанківських фінансових послуг, що призвели до порушення або до здійснення ризикової діяльності;

6) дату набуття чинності рішенням.

14. Перелік додаткової інформації, яка має обов'язково міститися в рішенні про застосування певного заходу впливу, визначається пунктом 28 розділу IV, пунктом 38 розділу V, пунктом 50 розділу VI, пунктом 53 розділу VII, пунктом 64 розділу VIII, пунктом 77 розділу IX та пунктом 102 розділу XII цього Положення.

15. Національний банк протягом трьох робочих днів із дня прийняття рішення про застосування заходу впливу:

1) оприлюднює інформацію про прийняте рішення на сторінці офіційного Інтернет-представництва Національного банку;

2) повідомляє про прийняте рішення учасника ринку небанківських фінансових послуг або відповідальну особу небанківської фінансової групи (у разі застосування заходу впливу до небанківської фінансової групи) одним з таких способів:

вручає учаснику ринку небанківських фінансових послуг/відповідальній особі небанківської фінансової групи копію/примірник рішення під підпис його (її) уповноваженого представника на другому примірнику супровідного листа із зазначенням дати та часу отримання;

надсилає копію/примірник рішення про застосування заходу впливу поштовим відправленням для пересилання з рекомендованим повідомленням про його вручення на поштову адресу учасника ринку небанківських фінансових послуг/відповідальної особи небанківської фінансової групи;

надсилає копію/примірник рішення про застосування заходу впливу електронною поштою на електронну адресу учасника ринку небанківських фінансових послуг/відповідальної особи небанківської фінансової групи разом з супровідним листом з накладеним на такий лист кваліфікованим електронним підписом уповноваженої посадової особи Національного банку.

16. Національний банк, відповідно до пункту 15 розділу III цього Положення, вручає/надсилає учаснику ринку небанківських фінансових послуг/відповідальній особі небанківської фінансової групи:

1) копію рішення про застосування заходу впливу – якщо прийняте рішення є рішенням про застосування заходів впливу, визначених пунктами 1, 2, 4 – 7¹ частини першої статті 40 Закону про фінансові послуги;

2) примірник рішення про застосування заходу впливу – якщо прийняте рішення є рішенням про накладення штрафних санкцій (штрафу).

Надіслане Національним банком засобами поштового або електронного зв'язку копія/примірник рішення про застосування заходу впливу вважається доведеним до відома учасника ринку небанківських фінансових послуг/відповідальної особи небанківської фінансової групи у разі неотримання її/його таким учасником (особою) з незалежних від Національного банку причин.

17. Національний банк запрошує керівника (представника) учасника ринку небанківських фінансових послуг/відповідальної особи небанківської фінансової групи у разі розгляду Правлінням/Комітетом з питань нагляду/уповноваженою посадовою особою Національного банку питання щодо застосування заходу впливу для участі у засіданні з метою надання пояснень/заперечень стосовно допущених порушень.

Запрошена особа має право приймати участь у засіданні особисто або дистанційно за допомогою засобів аудіо-, візуального зв'язку. Конкретний

спосіб участі у засіданні запрошеної особи визначається Національним банком у відповідному запрошенні.

Запрошення надсилається до дати проведення засідання Правління Національного банку/Комітету з питань нагляду/розгляду питання про застосування заходу впливу уповноваженою посадовою особою Національного банку одним з таких способів:

- 1) електронною поштою – не пізніше ніж за три робочих дні;
- 2) на паперових носіях засобами поштового зв'язку – не пізніше ніж за п'ять робочих днів.

Відсутність (нез'явлення або неприйняття участі дистанційно) запрошеної особи під час засідання Правління Національного банку, Комітету з питань нагляду або під час розгляду питання про застосування заходу впливу уповноваженою посадовою особою Національного банку не є підставою для відкладення розгляду Правлінням Національного банку, Комітетом з питань нагляду або уповноваженою посадовою особою Національного банку питання щодо застосування заходів впливу до учасника ринку небанківських фінансових послуг/небанківської фінансової групи.

18. Національний банк має право в установленому цим Положенням порядку відмінити/достроково відмінити застосовані заходи впливу. Рішення про відміну/дострокову відміну застосованого заходу впливу приймає Правління Національного банку або Комітет з питань нагляду в межах своїх повноважень.

19. Національний банк застосовує заходи впливу протягом шести місяців із дня виявлення порушення, але не пізніше ніж через один рік з дня порушення учасником ринку небанківських фінансових послуг/небанківською фінансовою групою законів та інших нормативно-правових актів, що регулюють діяльність з надання небанківських фінансових послуг.

Для триваючого порушення днем порушення є кожен день, протягом якого порушення триває.

20. Національний банк якщо порушення та його наслідки усунені порушником самостійно до застосування заходів впливу, крім випадків, передбачених статтями 41 та 41¹ Закону про фінансові послуги, не застосовує заходи впливу за порушення.

21. Застосування заходів впливу до учасників ринку небанківських фінансових послуг/небанківських фінансових груп за порушення законів та інших нормативно-правових актів, що регулюють діяльність з надання небанківських фінансових послуг, не звільняє від адміністративної відповідальності винних у вчиненні порушень посадових осіб.

22. Рішення про застосування заходу впливу може бути оскаржене в судовому порядку відповідно до законодавства України.

23. Національний банк здійснює контроль за усуненням учасником ринку небанківських фінансових послуг/небанківською фінансовою групою порушень у його (її) діяльності, виконанням рішень Національного банку про застосування заходів впливу в порядку, установленому цим Положенням та іншими нормативно-правовими актами Національного банку.

IV. Зобов'язання порушника вжити заходів для усунення порушення та/або вжити заходів для усунення причин, що сприяли вчиненню порушення

24. Рішення про зобов'язання порушника вжити заходів для усунення порушення та/або вжити заходів для усунення причин, що сприяли вчиненню порушення (далі – рішення про усунення порушення) приймає Правління/Комітет з питань нагляду.

25. Метою застосування заходу впливу у вигляді зобов'язання порушника вжити заходів для усунення порушення та/або вжити заходів для усунення причин, що сприяли вчиненню порушення, є усунення учасником ринку небанківських фінансових послуг у визначений у рішенні строк виявлених порушень законів та інших нормативно-правових актів, що регулюють діяльність з надання небанківських фінансових послуг.

26. Рішення про усунення порушення додатково до інформації, зазначеної у пункті 13 розділу III цього Положення, повинно містити:

1) вимогу щодо вжиття учасником ринку небанківських фінансових послуг заходів для усунення порушень та/або усунення причин, що сприяли вчиненню порушення;

2) строк, установлений Національним банком, для вжиття учасником ринку небанківських фінансових послуг заходів для усунення порушень та/або усунення причин, що сприяли вчиненню порушення (далі – строк для вжиття заходів).

27. Учасник ринку небанківських фінансових послуг зобов'язаний подати Національному банку план заходів для усунення порушення не пізніше п'яти робочих днів від дати отримання рішення про усунення порушення, якщо у такому рішенні Національний банк установив строк для вжиття заходів, що становить два місяці чи більше.

28. Національний банк протягом 10 робочих днів від дати отримання плану заходів для усунення порушення має право надати до нього зауваження, які є обов'язковими для врахування.

Учасник ринку небанківських фінансових послуг не пізніше п'яти робочих днів з дати одержання зауважень Національного банку зобов'язаний доопрацювати план заходів щодо усунення порушення з урахуванням наданих

Національним банком зауважень та подати доопрацьований план Національному банку.

29. Учасник ринку небанківських фінансових послуг не пізніше п'яти робочих днів після закінчення строку, визначеного рішенням про усунення порушення, зобов'язаний подати Національному банку:

1) звіт про виконання плану заходів для усунення порушення, а якщо подання плану заходів не вимагається – звіт про усунення порушення;

2) належним чином засвідчені копії відповідних документів, що підтверджують усунення учасником ринку небанківських фінансових послуг порушень та/або усунення причин, що сприяли вчиненню порушень.

30. Національний банк має право встановити у рішенні про усунення порушення інший строк, ніж зазначений у пункті 29 розділу IV цього Положення, для подання учасником ринку небанківських фінансових послуг Національному банку звіту про виконання плану заходів для усунення порушення/звіту про усунення порушення та копій відповідних документів.

31. Національний банк в межах строку для вжиття заходів має право вимагати від учасника ринку небанківських фінансових послуг надання інформації, включаючи надання інформації за встановленими Національним банком формами, щодо стану виконання плану заходів.

32. Національний банк за результатами аналізу звіту про виконання плану заходів для усунення порушення та наданих копій документів має право запитати додаткові пояснення та/або документи щодо виконання плану заходів для усунення порушення.

33. Національний банк під час аналізу звіту про виконання плану заходів для усунення порушення має право враховувати вжиті учасником ринку небанківських фінансових послуг заходи, які не були передбачені в розробленому плані заходів для усунення порушення, якщо ефект від їх реалізації забезпечить досягнення передбачених таким планом цілей.

34. Національний банк має право продовжити строк виконання рішення про усунення порушення у разі якщо учасником ринку небанківських фінансових послуг подано до Національного банку обґрунтоване клопотання про продовження строку виконання рішення про усунення порушення разом з підтверджуючими документами/інформацією щодо неможливості, з причин, що не залежать від такого учасника, виконання рішення про усунення порушення у встановлений Національним банком строк, і клопотання подано до Національного банку не пізніше 10 робочих днів до дня закінчення строку для вжиття заходів, встановленого Національним банком.

Рішення про продовження або про відмову продовження строку виконання рішення про усунення порушення приймає Правління/Комітет з питань нагляду. Рішення надсилається учаснику ринку небанківських фінансових послуг, щодо якого його винесено, у порядку, визначеному підпунктом 2 пункту 15 розділу III цього Положення.

35. Національний банк залишає без розгляду клопотання учасника ринку небанківських фінансових послуг про продовження строку виконання рішення про усунення порушення у разі подання таким учасником клопотання пізніше строку, зазначеного в абзаці першому пункту 34 розділу IV цього Положення.

36. Національний банк приймає рішення про відмову продовження строку виконання рішення про усунення порушення якщо продовження строку виконання рішення не вплине на усунення порушення (причин, що сприяли вчиненню порушення) та/або учасником ринку небанківських фінансових послуг не надано підтверджуючих документів/інформації щодо неможливості, з причин, що не залежать від такого учасника, виконання рішення про усунення порушення у встановлений Національним банком строк. Рішення надсилається учаснику ринку небанківських фінансових послуг, щодо якого його винесено, у порядку, визначеному підпунктом 2 пункту 15 розділу III цього Положення.

V. Скликання позачергових зборів учасників фінансової установи

37. Рішення про застосування заходу впливу у вигляді вимоги скликати позачергові збори учасників фінансової установи (далі – рішення про скликання позачергових зборів) приймає Правління/Комітет з питань нагляду.

38. Рішення про скликання позачергових зборів додатково до інформації, зазначеної у пункті 13 розділу III цього Положення, повинно містити:

1) граничний термін скликання позачергових зборів учасників небанківської фінансової установи;

2) перелік питань (за наявності), які доцільно внести до порядку денного позачергових зборів учасників для усунення порушень;

3) інформацію щодо участі (за потреби) у засіданні позачергових зборів уповноваженої Національним банком особи та щодо потреби забезпечення її допуску до участі у цьому засіданні.

39. Небанківська фінансова установа, яка отримала рішення про скликання позачергових зборів, зобов'язана його розглянути та не пізніше ніж за 10 календарних днів до дня їх проведення надіслати Національному банку:

1) інформацію про заплановану дату, час і місце проведення позачергових зборів учасників небанківської фінансової установи;

2) порядок денний позачергових зборів учасників небанківської фінансової установи та проєкт рішення з питань, що виносяться на їх розгляд.

40. Небанківська фінансова установа, яка отримала рішення Національного банку про застосування заходу впливу у вигляді скликання позачергових зборів, забезпечує їх проведення не пізніше граничного терміну, визначеного таким рішенням.

41. Уповноважена Національним банком особа, яка бере участь у позачергових зборів учасників небанківської фінансової установи, може приймати участь в цих зборах з правом дорадчого голосу.

42. Небанківська фінансова установа після проведення позачергових зборів учасників такої установи зобов'язана протягом трьох робочих днів з дня їх проведення надіслати до Національного банку протокол позачергових зборів учасників небанківської фінансової установи, підписаний головою та секретарем позачергових зборів учасників небанківської фінансової установи, разом з іншими документами, які містять інформацію про прийняте на позачергових зборах рішення.

43. Небанківська фінансова установа не пізніше ніж через 10 календарних днів з дня виконання рішення, прийнятого на позачергових зборах учасників такої установи, зобов'язана надіслати до Національного банку інформацію про результати виконання рішення позачергових зборів учасників небанківської фінансової установи.

VI. Накладання штрафу

44. Національний банк накладає штрафну санкцію (штраф) на учасника ринку небанківських фінансових послуг за правопорушення, передбачені статтями 41 та 41¹ Закону про фінансові послуги.

45. Рішення про накладення штрафної санкції (штрафу), передбаченої статтею 41 Закону про фінансові послуги, приймає уповноважена посадова особа Національного банку.

46. Національний банк застосовує штрафну санкцію за порушення, передбачене статтею 41 Закону про фінансові послуги, у порядку, визначеному статтею 42 Закону про фінансові послуги.

47. Рішення про накладення штрафної санкції (штрафу), передбаченої статтею 41¹ Закону про фінансові послуги, приймає уповноважена посадова особа Національного банку в межах компетенції Національного банку, визначеної Законом про фінансові послуги.

48. Національний банк у разі виявлення факту порушення, зазначеного у статті 41¹ Закону про фінансові послуги:

1) у строки та порядку, визначеному нормативно-правовими актами Національного банку з питань інспектування, безвизного нагляду/контролю за дотриманням законодавства про захист прав споживачів і рекламу під час здійснення нагляду за додержанням законодавства про захист прав споживачів фінансових послуг, або у строки та в порядку, визначеними актами Національного банку щодо розгляду справ про порушення прав споживачів фінансових послуг, складає документ, у якому зафіксовано порушення, та забезпечує ознайомлення учасника ринку небанківських фінансових послуг з таким документом/надає його учаснику ринку небанківських фінансових послуг;

2) не пізніше 45 календарних днів з дати складання документу, у якому зафіксовані порушення, готує проєкт рішення про накладення штрафної санкції (штрафу) на учасника ринку небанківських фінансових послуг та надає такий проєкт рішення разом документом, у якому зафіксовані порушення, а також поясненнями (за наявності) керівника або уповноваженого представника учасника ринку небанківських фінансових послуг уповноваженій посадовій особі Національного банку для прийняття рішення.

49. Уповноважена посадова особа Національного банку приймає рішення про накладення на учасника ринку небанківських фінансових послуг штрафної санкції (штрафу), передбаченої статтею 41¹ Закону про фінансові послуги, в межах строку, визначеного пунктом 19 розділу III цього Положення.

50. Рішення про накладення штрафної санкції (штрафу) додатково до інформації, зазначеної у пункті 13 розділу III цього Положення, повинно містити:

1) розмір застосованої штрафної санкції (штрафу);

2) реквізити, на які повинна бути перерахована сума штрафної санкції (штрафу), та строк, протягом якого учасник ринку небанківських фінансових послуг повинен сплатити штрафну санкцію (штраф) та повідомити про це Національний банк;

3) відомості, передбачені статтею 4 Закону України “Про виконавче провадження”.

51. При добровільному виконанні рішення про накладення штрафної санкції (штрафу) учасник ринку небанківських фінансових послуг зобов’язаний надати Національному банку копії документів, що підтверджують сплату суми штрафної санкції (штрафу).

VII. Тимчасове зупинення або відкликання (анулювання) ліцензії на провадження діяльності з надання фінансових послуг

52. Рішення про тимчасове зупинення або відкликання (анулювання) ліцензії на провадження діяльності з надання фінансових послуг (далі – відкликання ліцензії) приймає Правління/Комітет з питань нагляду.

53. Рішення про тимчасове зупинення ліцензії на провадження діяльності з надання фінансових послуг (далі – тимчасове зупинення ліцензії) додатково до інформації, зазначеної у пункті 13 розділу III цього Положення, повинно містити строк, до якого учаснику ринку небанківських фінансових послуг необхідно усунути порушення та надати Національному банку звіт про усунення порушення і засвідчені таким учасником документи, що підтверджують усунення порушення.

54. Учасник ринку небанківських фінансових послуг з дати набрання чинності рішенням про тимчасове зупинення ліцензії та до прийняття Національним банком рішення про поновлення дії ліцензії за результатами розгляду документів, визначених пунктом 59 розділу VII цього Положення, втрачає право:

1) укладати договори (продовжувати строк діючих договорів) про надання фінансових послуг з клієнтами щодо виду фінансових послуг, на провадження яких була видана ліцензія та дію якої тимчасово зупинено;

2) укладати договори (вносити зміни до діючих договорів) про надання фінансових послуг, які мають наслідком збільшення зобов'язань учасника ринку небанківських фінансових послуг перед клієнтами щодо виду фінансових послуг, на провадження яких була видана ліцензія, включаючи договори перестрахування.

55. Учасник ринку небанківських фінансових послуг з дати набрання чинності рішенням про відкликання ліцензії втрачає право:

1) укладати договори (продовжувати строк діючих договорів) про надання фінансових послуг з клієнтами щодо виду фінансових послуг, на провадження яких була видана ліцензія;

2) укладати договори (вносити зміни до діючих договорів) про надання фінансових послуг, які мають наслідком збільшення зобов'язань учасника ринку небанківських фінансових послуг перед клієнтами щодо виду фінансових послуг, на провадження яких була видана ліцензія, включаючи договори перестрахування.

56. Національний банк має право застосувати захід впливу у вигляді відкликання ліцензії за наявності підстав, передбачених пунктами 3 – 16 частини першої статті 38¹ Закону про фінансові послуги.

57. Учасник ринку небанківських фінансових послуг у разі тимчасового зупинення або відкликання ліцензії повинен виконувати свої зобов'язання за договорами з клієнтами щодо зазначеного в рішенні виду фінансових послуг, укладеними до дати набрання чинності рішенням про тимчасове зупинення або про відкликання ліцензії.

58. Учасник ринку небанківських фінансових послуг не пізніше двох робочих днів із дня набрання чинності рішенням про тимчасове зупинення або відкликання ліцензії зобов'язаний оприлюднити на власному веб-сайті (веб-сторінці) інформацію про:

1) дату набрання чинності таким рішенням;

2) втрату учасником ринку небанківських фінансових послуг права:

укладати договори (продовжувати строк діючих договорів) про надання фінансових послуг з клієнтами щодо виду фінансових послуг, на провадження яких була видана ліцензія;

укладати договори (вносити зміни до діючих договорів), які мають наслідком збільшення зобов'язань учасника ринку небанківських фінансових послуг перед клієнтами щодо виду фінансових послуг, на провадження яких була видана ліцензія, включаючи договори перестрашування.

59. Для поновлення дії ліцензії, яка була тимчасово зупинена, учасник ринку небанківських фінансових послуг до настання строку, зазначеного в рішенні про тимчасове зупинення ліцензії відповідно до пункту 53 розділу VII цього Положення, зобов'язаний надати Національному банку:

1) звіт про усунення порушення;

2) засвідчені учасником ринку небанківських фінансових послуг документи, що підтверджують усунення порушень.

Національний банк має право вимагати від учасника ринку небанківських фінансових послуг надання додаткової інформації з метою визначення можливості поновлення такому учаснику дії ліцензії.

60. Національний банк у разі усунення учасником ринку небанківських фінансових послуг порушень законодавства, які були підставою для прийняття рішення про тимчасове зупинення ліцензії, та надання таким учасником документів, визначених пунктом 59 розділу VII цього Положення:

1) приймає рішення про поновлення дії ліцензії не пізніше 10 робочих днів з дня надання учасником ринку небанківських фінансових послуг документів, визначених пунктом 59 розділу VII цього Положення;

2) не пізніше трьох робочих днів з дати прийняття рішення про поновлення дії ліцензії:

оприлюднює інформацію про прийняте рішення на сторінці офіційного Інтернет-представництва Національного банку;

повідомляє учасника ринку небанківських фінансових послуг про прийняте рішення у порядку, визначеному підпунктом 2 пункту 15 розділу III цього Положення.

61. Дія виданої учаснику ринку небанківських фінансових послуг ліцензії, яка була тимчасово зупинена, поновлюється з дати, зазначеної в рішенні про поновлення дії ліцензії.

VIII. Відсторонення керівництва від управління небанківською фінансовою установою та призначення тимчасової адміністрації

62. Рішення про відсторонення керівництва від управління небанківською фінансовою установою та призначення тимчасової адміністрації (далі – рішення про призначення тимчасової адміністрації) приймає Правління/Комітет з питань нагляду.

Рішення про призначення тимчасової адміністрації приймається за наявності підстав, визначених статтею 46 Закону про фінансові послуги.

63. Ознаками систематичного порушення небанківською фінансовою установою законних вимог Національного банку, наявність яких може бути підставою для прийняття Національним банком рішення про призначення тимчасової адміністрації згідно з пунктом 1 частини першої статті 46 Закону про фінансові послуги, є невиконання небанківською фінансовою установою протягом календарного року двох або більше законних вимог Національного банку, визначених пунктами 15, 19 частини першої статті 28 та/або частиною шостою статті 29 Закону про фінансові послуги.

64. Рішення про призначення тимчасової адміністрації додатково до інформації, зазначеної у пункті 13 розділу III цього Положення, повинно містити:

1) прізвище, ім'я, по батькові, місце реєстрації чи перебування, реєстраційний номер облікової картки платника податків або серію та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний орган державної податкової служби і мають відмітку у паспорті) та посади осіб зі складу керівництва фінансової установи, щодо яких прийнято рішення про відсторонення від управління фінансовою установою;

2) підставу застосування заходу впливу з її детальним описом;

3) відомості про тимчасового адміністратора/керівника тимчасової адміністрації:

для фізичної особи:

прізвище, ім'я, по батькові;

серія та номер паспорта;

реєстраційний номер облікової картки платника податків або серію та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний орган державної податкової служби і мають відмітку у паспорті);

для юридичної особи:

найменування;

місцезнаходження;

ідентифікаційний код юридичної особи в Єдиному державному реєстрі підприємств і організацій України;

4) завдання тимчасової адміністрації;

5) обсяг повноважень тимчасової адміністрації. Вимоги щодо обсягу повноважень тимчасової адміністрації встановлюються нормативно-правовим актом Національного банку з питання особливостей застосування Національним банком заходу впливу у вигляді відсторонення керівництва від управління фінансовою установою та призначення тимчасової адміністрації;

6) строк, на який призначається тимчасова адміністрація;

7) порядок оплати праці/винагороди тимчасового адміністратора;

8) періодичність звітування тимчасового адміністратора перед Національним банком;

9) строк пред'явлення рішення до виконання.

65. Рішення про призначення тимчасової адміністрації набирає чинності з дня його прийняття Національним банком. Примірник рішення про призначення тимчасової адміністрації негайно вручається тимчасовому адміністратору (керівнику тимчасової адміністрації) під його підпис на копії такого рішення із зазначенням дати та часу отримання.

66. Особа, якій видано рішення про призначення тимчасової адміністрації, у разі відмови або неможливості виконання повноважень тимчасового адміністратора, повинна негайно, але не пізніше наступного робочого дня, повернути одержане рішення про призначення тимчасової адміністрації до Національного банку. Зазначена особа не має права розголошувати інформацію,

що стала їй відома у зв'язку з ознайомленням з рішенням про призначення тимчасової адміністрації, за винятком випадків, передбачених законом.

67. Протягом трьох робочих днів після набрання чинності рішенням про призначення тимчасової адміністрації/дострокову відміну рішення про призначення тимчасової адміністрації Національний банк оприлюднює повідомлення про це на сторінці офіційного Інтернет-представництва Національного банку.

68. Рішення про призначення тимчасової адміністрації є виконавчим документом.

Тимчасовий адміністратор у разі неможливості приступити до виконання своїх повноважень через перешкоди з боку керівництва небанківської фінансової установи або інших осіб, негайно, але не пізніше наступного робочого дня, звертається до відповідного органу державної виконавчої служби із заявою про примусове виконання рішення про призначення тимчасової адміністрації.

69. Юридичним та фізичним особам забороняється перешкоджати здійсненню тимчасовим адміністратором своїх повноважень.

70. Національний банк має право в будь-який час протягом строку, на який призначена тимчасова адміністрація:

1) відповідно до вимог Закону про фінансові послуги усунути тимчасового адміністратора від виконання своїх обов'язків/припинити виконання тимчасовим адміністратором своїх обов'язків та призначити нового тимчасового адміністратора;

2) за пропозицією тимчасового адміністратора прийняти рішення про дострокову відміну застосованого заходу впливу у вигляді відсторонення керівництва від управління небанківською фінансовою установою та призначення тимчасової адміністрації.

IX. Затвердження плану відновлення фінансової стабільності

71. Рішення про затвердження плану відновлення фінансової стабільності небанківської фінансової установи приймає Правління/Комітет з питань нагляду. Рішення приймається за ініціативою небанківської фінансової установи, яка:

1) порушила вимоги щодо мінімального розміру власного/регулятивного капіталу, обов'язкові критерії і нормативи достатності капіталу та платоспроможності (включаючи умови забезпечення платоспроможності страховика), ліквідності, прибутковості, якості активів та ризиковості операцій, інші показники і вимоги, що обмежують ризики за операціями з фінансовими активами, установлені законами та/або нормативно-правовими актами

Національного банку, та/або вимоги законодавства щодо формування резервного капіталу та інших обов'язкових резервів;

2) звернулася до Національного банку листом з повідомленням про намір розробити та затвердити план відновлення фінансової стабільності (далі – лист про наміри);

3) підготувала та надіслала до Національного банку затверджений уповноваженим органом небанківської фінансової установи план відновлення фінансової стабільності такої установи.

72. Небанківська фінансова установа для затвердження плану відновлення фінансової стабільності:

1) протягом п'яти робочих днів з дня отримання від Національного банку документа, у якому зафіксовані порушення, визначені підпунктом 1 пункту 71 розділу IX цього Положення, звертається до Національного банку з листом про наміри;

2) протягом 20 робочих днів з дня отримання від Національного банку документа, у якому зафіксовані порушення, визначені підпунктом 1 пункту 71 розділу IX цього Положення, готує та направляє до Національного банку затверджений уповноваженим органом небанківської фінансової установи план відновлення фінансової стабільності небанківської фінансової установи.

73. План відновлення фінансової стабільності небанківської фінансової установи має містити:

1) аналіз причин, які призвели до порушення;

2) помісячний графік відновлення порушених нормативів, інших показників фінансового стану небанківської фінансової установи до повного усунення порушення;

3) детальний опис заходів щодо виконання плану відновлення фінансової стабільності;

4) строки виконання плану відновлення фінансової стабільності;

5) порядок і форму звітування про виконання плану відновлення фінансової стабільності;

6) ключові показники, яких планується досягти під час виконання плану відновлення фінансової стабільності, їх прогностичні значення та строки досягнення;

7) ризики, що впливають на виконання плану відновлення фінансової стабільності та заходи, яких вживатиме небанківська фінансова установа для запобігання та мінімізації таких ризиків.

74. План відновлення фінансової стабільності небанківської фінансової установи:

1) може містити інші положення, спрямовані на відновлення фінансової стабільності та усунення виявлених порушень законодавства про фінансові послуги;

2) засвідчується підписами керівника та головного бухгалтера небанківської фінансової установи.

75. До плану відновлення фінансової стабільності небанківської фінансової установи додаються:

1) прогнозна фінансова звітність та звітні дані небанківської фінансової установи, складені станом на кінець кожного місяця в межах строків виконання плану відновлення фінансової стабільності;

2) засвідчена небанківською фінансовою установою копія документа, що підтверджує схвалення плану відновлення фінансової стабільності наглядовою радою (подається у разі створення наглядової ради).

76. Національний банк розглядає запропонований план відновлення фінансової стабільності, враховуючи наслідки порушення та застосування такого заходу впливу, і затверджує його або застосовує інший захід впливу відповідно до законодавства.

77. Рішення про затвердження плану відновлення фінансової стабільності небанківської фінансової установи додатково до інформації, зазначеної у пункті 13 розділу III цього Положення, повинно містити порядок і строки звітування про виконання плану відновлення фінансової стабільності небанківської фінансової установи.

Затверджений план відновлення фінансової стабільності небанківської фінансової установи є невід'ємною частиною рішення Національного банку.

78. Національний банк має право затверджувати виконання плану відновлення фінансової стабільності небанківської установи на строк до 180 днів.

79. Небанківська фінансова установа за відсутності порушень показників і строків, встановлених планом відновлення фінансової стабільності небанківської фінансової установи, та до закінчення таких строків має право не більше одного разу звернутися до Національного банку з обґрунтованим

клопотанням про внесення змін до плану відновлення фінансової стабільності небанківської фінансової установи, включаючи клопотання щодо подовження строків виконання такого плану на строк до 90 днів.

Національний банк розглядає клопотання протягом 10 робочих днів та, у разі згоди з внесенням змін до плану відновлення фінансової стабільності небанківської фінансової установи, затвердження таких змін оформлюється окремим рішенням Національного банку.

80. Небанківська фінансова установа має право достроково виконати план відновлення фінансової стабільності, про що повідомляє Національний банк з одночасним поданням звіту про дострокове виконання плану.

81. Небанківська фінансова установа, до якої застосовано захід впливу у вигляді затвердження плану відновлення фінансової стабільності небанківської фінансової установи, щомісяця звітує про виконання такого плану Національному банку.

82. Недотримання щомісячного графіка відновлення показників фінансового плану небанківської фінансової установи, визначеного у плані відновлення фінансової стабільності такої установи, або ненадання щомісячного звіту про виконання плану вважається невиконанням небанківською фінансовою установою рішення Національного банку, яким затверджено цей план.

Факт невиконання може бути встановлений як в період виконання плану відновлення фінансової стабільності небанківської фінансової установи, так і після його завершення.

Х. Виключення з Державного реєстру фінансових установ або реєстру осіб, які не є фінансовими установами, але мають право надавати окремі фінансові послуги

83. Рішення про застосування заходу впливу у вигляді виключення небанківської фінансової установи/філії страховика-нерезидента з Державного реєстру фінансових установ (далі – рішення про виключення з Державного реєстру фінансових установ) приймає Правління/Комітет з питань нагляду.

Рішення про виключення з Державного реєстру фінансових установ приймається за наявності підстав, визначених нормативно-правовим актом Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України з питань ведення Державного реєстру фінансових установ.

84. Рішення про застосування заходу впливу у вигляді виключення особи, яка не є фінансовою установою, з Реєстру осіб, які не є фінансовими установами, але мають право надавати окремі фінансові послуги приймає Правління/Комітет з питань нагляду.

Рішення про виключення з Реєстру осіб приймається за наявності підстав, визначених нормативно-правовим актом Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України з питань ведення Реєстру осіб.

ХІ. Укладення письмової угоди

85. Рішення про застосування заходу впливу у вигляді укладення письмової угоди з небанківською фінансовою установою або особою, яка не є фінансовою установою приймає Правління/Комітет з питань нагляду.

Рішення приймається за ініціативою небанківської фінансової установи або особи, яка не є фінансовою установою, що:

1) порушила вимоги законів та інших нормативно-правових актів, що регулюють діяльність з надання небанківських фінансових послуг;

2) звернулася до Національного банку листом з повідомленням про намір укласти письмову угоду (далі – лист про наміри укласти угоду);

3) підготувала та надіслала до Національного банку письмову угоду.

86. Для укладення письмової угоди небанківська фінансова установа або особа, яка не є фінансовою установою:

1) протягом п'яти робочих днів з дня отримання від Національного банку документа, у якому зафіксовані порушення, визначені підпунктом 1 пункту 85 розділу ХІ цього Положення, звертається до Національного банку з листом про наміри укласти угоду;

2) протягом 20 робочих днів з дня отримання від Національного банку документа, у якому зафіксовані порушення, визначені підпунктом 1 пункту 85 розділу ХІ цього Положення, готує та направляє до Національного банку письмову угоду, складену відповідно до пунктів 87 та 89 розділу ХІ цього Положення.

87. Письмова угода має містити:

1) інформацію щодо визнання небанківською фінансовою установою або особою, яка не є фінансовою установою, допущених порушень;

2) план заходів для усунення порушення;

3) суму грошового зобов'язання в розмірі 1000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, яку небанківська фінансова установа або особа, яка не є фінансовою установою, зобов'язується сплатити в рамках виконання письмової угоди та строк сплати грошового зобов'язання;

4) порядок контролю за виконанням небанківською фінансовою установою або особою, яка не є фінансовою установою, зобов'язань та порядок і форми надання такою установою (особою) інформації, необхідної для контролю за виконанням прийнятих нею зобов'язань.

88. Національний банк установлює строки виконання заходів індивідуально з урахуванням характеру проблем і допущених порушень, а також оцінок і висновків Національного банку.

89. Небанківська фінансова установа або особа, яка не є фінансовою установою, додає до письмової угоди протокол (витяг з протоколу) про схвалення/затвердження правлінням/радою такої установи (особи) або загальними зборами заходів, що передбачаються в проєкті письмової угоди, якщо такі заходи згідно із законодавством мають схвалюватися/затверджуватися правлінням/радою такої установи (особи) або загальними зборами.

90. Письмова угода складається у двох примірниках та підписується від імені небанківської фінансової установи або особи, яка не є фінансовою установою, особисто керівником та/або іншою уповноваженою посадовою особою небанківською фінансовою установою або особи, яка не є фінансовою установою.

91. Національний банк у строк до 10 робочих днів розглядає поданий небанківською фінансовою установою або особою, яка не є фінансовою установою, проєкт письмової угоди щодо обґрунтованості, повноти та ефективності запроваджуваних (передбачених) заходів з метою усунення порушень та готує висновок для Правління або Комітету з питань нагляду щодо доцільності її укладення.

Національний банк за наявності зауважень або доповнень до поданого небанківською фінансовою установою або особою, яка не є фінансовою установою, проєкту письмової угоди, надсилає такій установі (особі) лист за підписом уповноваженої посадової особи Національного банку з обґрунтованими зауваженнями до проєкту письмової угоди.

92. Письмову угоду з небанківською фінансовою установою або особою, яка не є фінансовою установою, від Національного банку підписує заступник Голови Національного банку, який згідно зі своїми функціональними обов'язками здійснює керівництво підрозділом Національного банку, що ініціював застосування до такої установи (особи) відповідного заходу впливу.

93. Національний банк приймає рішення про застосування іншого заходу впливу, якщо небанківська фінансова установа або особа, яка не є фінансовою установою, не надала доопрацьованого з урахуванням письмових зауважень Національного банку проєкту угоди протягом 10 робочих днів із дня надсилання Національним банком листа із зауваженнями до проєкту письмової угоди.

94. Національний банк за невиконання або неналежне виконання небанківською фінансовою установою, особою, яка не є фінансовою установою, умов письмової угоди має право застосувати інші заходи впливу, передбачені частиною першою статті 40 Закону про фінансові послуги.

95. Небанківська фінансова установа або особа, яка не є фінансовою установою, має право ініціювати внесення змін до письмової угоди щодо строків виконання та/або переліку заходів за наявності обґрунтованих підстав.

Національний банк розглядає звернення небанківської фінансової установи або особи, яка не є фінансовою установою, щодо внесення змін до письмової угоди в порядку, визначеному пунктом 91 розділу XI цього Положення.

Рішення про внесення змін до письмової угоди приймає Правління/Комітет з питань нагляду. Унесення змін до письмової угоди, ініційованих небанківською фінансовою установою або особою, яка не є фінансовою установою, здійснюється у порядку, визначеному пунктами 90 та 92 розділу XI цього Положення.

96. Національний банк протягом дії письмової угоди має право за потреби ініціювати внесення змін до неї в частині переліку заходів та/або строків їх виконання. Унесення змін до письмової угоди, ініційованих Національним банком, здійснюється в порядку, визначеному пунктами 90 – 92 розділу XI цього Положення, на підставі наданого небанківською фінансовою установою або особою, яка не є фінансовою установою, проекту змін до письмової угоди, розробленого з урахуванням пропозицій Національного банку щодо зміни переліку заходів та/або строків їх виконання.

97. Національний банк під час контролю за виконанням небанківською фінансовою установою або особою, яка не є фінансовою установою, зобов'язань за письмовою угодою має право враховувати вжиті такою установою (особою) заходи, які не були передбачені письмовою угодою, якщо ефект від їх реалізації забезпечить досягнення цілей, передбачених письмовою угодою.

98. Небанківська фінансова установа або особа, яка не є фінансовою установою, має право подати Національному банку клопотання про дострокове припинення дії письмової угоди в разі усунення небанківською фінансовою установою або особою, яка не є фінансовою установою, порушень у своїй діяльності та подання документів, що підтверджують їх усунення.

99. Національний банк приймає рішення про дострокове припинення дії письмової угоди в разі усунення небанківською фінансовою установою або особою, яка не є фінансовою установою, порушень у своїй діяльності за результатами розгляду Національним банком поданих такою установою (особою) документів, що підтверджують усунення порушень.

Рішення приймається не пізніше 10 робочих днів з дати одержання Національним банком документів, визначених у пункті 98 розділу XI цього Положення.

Національний банк повідомляє (письмово або електронною поштою) небанківську фінансову установу або особу, яка не є фінансовою установою, про прийняте рішення щодо дострокового припинення дії письмової угоди не пізніше трьох робочих днів з дня прийняття відповідного рішення.

XII. Установлення для небанківських фінансових груп підвищених економічних нормативів, лімітів та обмежень щодо здійснення окремих видів операцій

100. Національний банк у разі невиконання або неналежного виконання небанківською фінансовою групою вимог законодавства з питань нагляду на консолідованій основі має право застосовувати до небанківських фінансових груп захід впливу у вигляді встановлення підвищених економічних нормативів, лімітів та обмежень щодо здійснення окремих видів операцій (далі – рішення про встановлення підвищених економічних нормативів, лімітів та обмежень) шляхом підвищення вимог щодо мінімального (необхідного) регулятивного капіталу, інших економічних нормативів небанківської фінансової групи, підвищення лімітів та/або встановлення обмежень щодо здійснення окремих видів операцій, визначених законодавством з питань нагляду на консолідованій основі.

101. Рішення про встановлення підвищених економічних нормативів, лімітів та обмежень приймає Правління/Комітет з питань нагляду.

102. Рішення про встановлення підвищених економічних нормативів, лімітів та обмежень додатково до інформації, зазначеної у пункті 13 розділу III цього Положення, повинно містити:

1) розмір підвищених економічних нормативів/лімітів, та/або обмеження щодо здійснення окремих видів операцій;

2) строк, на який запроваджуються підвищені економічні нормативи/ліміти, та/або обмеження щодо здійснення окремих видів операцій;

3) строк, до якого небанківська фінансова група має досягнути підвищених економічних нормативів/лімітів;

4) строк, до якого небанківській фінансовій групі необхідно усунути порушення законодавства з питань нагляду на консолідованій основі.

Підвищені економічні нормативи, ліміти та обмеження щодо здійснення окремих видів операцій установлюються індивідуально для небанківської фінансової групи з урахуванням характеру проблем і порушень, допущених небанківською фінансовою групою, а також оцінок і висновків Національного банку.

103. Відповідальна особа небанківської фінансової групи не пізніше трьох робочих днів з дати прийняття Національним банком рішення про встановлення підвищених економічних нормативів, лімітів та обмежень повідомляє контролера та учасників небанківської фінансової групи про прийняте рішення.

104. Учасники небанківської фінансової групи з наступного робочого після дня набрання чинності рішенням про встановлення підвищених економічних нормативів, лімітів та обмежень та на визначений у цьому рішенні строк, до якого небанківській фінансовій групі необхідно усунути порушення законодавства з питань нагляду на консолідованій основі, здійснюють операції в межах небанківської фінансової групи, а також операції згідно з договорами, що укладені ними з клієнтами, з урахуванням обмежень, установлених таким рішенням.

105. Відповідальна особа небанківської фінансової групи зобов'язана забезпечити усунення небанківською фінансовою групою порушень законодавства з питань нагляду на консолідованій основі та не пізніше 10 робочих днів з дня закінчення строку, до якого необхідно усунути такі порушення, надати до Національного банку:

1) звіт про усунення порушення;

2) належним чином засвідчені відповідальною особою небанківської фінансової групи копії відповідних документів, що підтверджують усунення порушень, ужиття заходів щодо недопущення порушень (у разі необхідності).

106. Національний банк у разі усунення небанківською фінансовою групою порушень законодавства з питань нагляду на консолідованій основі, які були підставою для прийняття рішення про встановлення підвищених економічних нормативів, лімітів та обмежень, і надання документів, визначених пунктом 105 розділу XII цього Положення (далі – дотримання умов обмеження):

1) не пізніше 10 робочих днів з дня надання документів, визначених пунктом 105 розділу XII цього Положення, приймає рішення про визнання таким, що втратило чинність, рішення про встановлення підвищених економічних нормативів, лімітів та обмежень (далі – рішення про втрату чинності);

2) не пізніше трьох робочих днів з дати прийняття рішення про втрату чинності повідомляє відповідальну особу небанківської фінансової групи про таке рішення одним із таких способів:

надсилає примірник рішення про втрату чинності рекомендованим листом з повідомленням про вручення на поштову адресу відповідальної особи небанківської фінансової групи;

надсилає копію рішення про втрату чинності електронною поштою на електронну адресу відповідальної особи небанківської фінансової групи.

107. Національний банк відповідно до цього Положення, якщо відповідальна особа небанківської фінансової групи не забезпечила усунення небанківською фінансовою групою порушень законодавства з питань нагляду на консолідованій основі або небанківська фінансова група не дотримала умов обмежень, вносить зміни до рішення про встановлення підвищених економічних нормативів, лімітів та обмежень в частині продовження строку, зазначеного в підпункті 2 пункту 102 розділу XII цього Положення.

Перелік

нормативно-правових актів Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України та Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, що втратили чинність

1. Пункт 1 розпорядження Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 16 листопада 2006 року № 6426 “Про затвердження Положення про здійснення нагляду за діяльністю філій страховиків-нерезидентів та застосування заходів впливу за порушення ними законодавства про фінансові послуги та про внесення змін до деяких нормативно-правових актів”, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 27 грудня 2006 року за № 1376/13250;

2. Розпорядження Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, від 20 листопада 2012 року № 2319 “Про затвердження Положення про застосування Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, заходів впливу за порушення законодавства про фінансові послуги, та визнання такими, що втратили чинність, деяких розпоряджень Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України”, зареєстроване в Міністерстві юстиції України 18 грудня 2012 року за № 2112/22424;

3. Підпункт 1.1 пункту 1 розпорядження Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, від 10 січня 2013 року № 65 „Про затвердження змін до деяких розпоряджень Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України щодо особливостей застосування заходів впливу”, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 01 лютого 2013 року за № 202/22734;

4. Розпорядження Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, від 05 жовтня 2017 року № 3969 “Про внесення змін до Положення про застосування Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, заходів впливу за порушення законодавства про фінансові послуги”, зареєстроване в Міністерстві юстиції України 30 жовтня 2017 року за № 1326/31194;

5. Пункт 17 Змін до деяких нормативно-правових актів Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України та Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, щодо використання печаток, затверджених розпорядженням Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, від 21 серпня

2018 року за № 1455, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 19 вересня 2018 року за № 1081/32533;

6. Розпорядження Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, від 11 жовтня 2018 року № 1800 “Про внесення змін до Положення про застосування Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, заходів впливу за порушення законодавства про фінансові послуги”, зареєстроване в Міністерстві юстиції України 05 листопада 2018 року за № 1260/32712;

7. Розпорядження Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, від 08 серпня 2019 року № 1513 “Про затвердження Змін до Положення про застосування Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, заходів впливу за порушення законодавства про фінансові послуги”, зареєстроване в Міністерстві юстиції України 29 січня 2020 року за № 98/34381;

8. Розпорядження Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, від 14 квітня 2020 року № 704 “Про внесення змін до Положення про застосування Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, заходів впливу за порушення законодавства про фінансові послуги”, зареєстроване в Міністерстві юстиції України 05 травня 2020 року за № 400/34683;

9. Розпорядження Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, від 11 червня 2020 року № 1320 “Про внесення зміни до Положення про застосування Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, заходів впливу за порушення законодавства про фінансові послуги, та визнання таким, що втратило чинність, розпорядження Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 16 грудня 2010 року № 969”, зареєстроване в Міністерстві юстиції України 30 червня 2020 року за № 596/34879.